

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΒΕΛΛΩ

Ο Λουδοβίκος Βελλώ ἀποθανὼν τὴν 7 Ἀπριλίου 1883 ἀφῆκε δυστανπλήρωτον κενὸν ἐν τῷ φιλολογικῷ κύκλῳ τῆς Γαλλίας. Τὸν βίον του γνωρίζουσι πάντες σχεδὸν οἱ ἀναγνώσαντες τὰ ἔργα αὐτοῦ, διότι ἐσυνείθιζε ἐν αὐτοῖς νὰ ἀφιερῶ πάντοτε γραμμὰς τινὰς ἐν αἷς μετ' ἄκρας μετριοφροσύνης διηγείτο περὶ τῆς ἐσχάτης πενίας του κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, περὶ τῶν πρώτων μαθημάτων ἃ ἤκουσε καθήμενος ἐπὶ τῶν θρανίων τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ σχολείου, περὶ τοῦ ἀγαθοῦ πατρὸς του, πτωχοῦ πιθοποιοῦ, καὶ περὶ ἄλλων τοιοῦτου εἶδους εὐχαρίστων ἀναμνήσεών του, ὡς ἔλεγεν. Τὴν ἀτελῆ ὡς ἐκ τῆς πενίας μείνασάν ἐκπαίδευσίν του ὁ Βελλώ ἀνεπλήρωτε διὰ τῶν φυσικῶν δώρων, ἃ εἶχε, καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς θελήσεώς του. Οὐχ ἤττον ἀπήντησεν ἀπέριου; δυσχερείας, καὶ ὑπέμεινε μετ' ἄκρας ὑπομονῆς; πολλὰς στερητήεις, μέχρις οὗ ἔφθασε εἰς τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅτε ἠδύνατο πλέον νὰ ζῆ ἐκ τῆς γραφίδος του! Ὡς συγγραφεὺς ὁ Βελλώ ὑπῆρξεν ἀπαράμιλλος· τὸ ὕψος του, σαφές, σύντομον, ποικίλον, περιγραφικόν, περιέκλειε τὸ σκωπτικόν τοῦ Ῥανιέρου, τὸν ὀρθὸν λόγον τοῦ Μολιέρου, τὸ φυσικόν τοῦ Λαφονταίνου, καὶ ἔστιν ὅτε τὸ εὐγλωττον τοῦ Βοσσοέτου. Ὁ Βελλώ δὲν ἐνθουσία μόνον διὰ τῆς γραφίδος του, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ στόματός του· ὀμιλῶν περὶ τῶν διαφόρων ἀρχαιοτέρων συγγραφέων, ὧν ἦτο ἄξιος διάδοχος, ἐκίνοι τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν παρισταμένων. Πόσον καλῶς ἐγνώριζε ν' ἀννακλύπτῃ τὸ ὄρατιον! καὶ πόσον ἐγνώριζε νὰ τὸ θαυμάζῃ! Ὁ Βελλώ ὦν εἰρωνικὸς καὶ πολλάκις πικρότατος κριτὴς πολλὰς ἀπέκτισε τὰς ἀντιπαθείας, οὐχ' ἤττον ἦτο ἄριστος φίλος, τρυφερός σύζυγος, καὶ φιλόστοργος πατήρ. Ὀλίγη ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου του ἔγραψε τὸ ἐπόμενον ἐπιτύμβιον, ὅπως χαρακτηθῆ ἐπὶ τοῦ τάφου του.

Placez à mon côté ma plume,
 Sur mon cœur le Christ, mon orgueil ;
 Sous mes pieds mettez ce volume (*)
 Et clouez en paix le cercueil.

*
* *

Après la dernière prière,
 Sur ma fosse plantez la croix ;
 Et si l'on me donne une prière,
 Gravez dessus : « *J'ai cru, je vois* »

*
* *

J'espère en Jésus. Sur la terre
 Je n'ai pas rougi de sa loi :
 Au dernier jour, devant son père,
 Il ne rougira pas de moi.

Ἐκ τοῦ ἐπιταφίου του δεικνύεται πόσον ὑπῆρξεν ἀκλόνητος εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ λέξεις ἦσαν « Priez pour moi. »

(*) Ἐνεοῖτ τὸ σύγγραμμά του « Ça et là ».

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἀσμένως τρυφερὸν καὶ κοινωμικτάτον ἄρθρον τοῦ Λουδοβίκου Βελλώ, ὅπερ εἰρησεστήθη νὰ πέμψῃ ἡμῖν καλῶς φίλος διὰ τὰς στήλας τῆς « Ποικίλης Στοᾶς. » Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πολὺ θ' ἀρέσῃ εἰς τὰς ἀξιολόγους ἀναγνωστρίας τοῦ Ἡμερολογίου.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΒΕΛΛΩ

ΤΕΡΨΕΙΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΙΝΟΣ ΕΝ ΤΩ ΧΟΡΩ

ΥΠΟ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΛΩ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

 Ἄ μὲ ἀποκαλέσουν ἴσως καθ' ὑπερβολὴν λεπτολόγον· ἀλλὰ προτιθέμενος νὰ γράψω τι ὅμοιον πρὸς ἀπομνημονεύματα, ἀπεφάσισα νὰ μὴ παραλείψω οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀναγκαίαν ὁμολογίαν.

Ἄν καὶ πρὸ ἕξ μηνῶν νυμφευμένος, ἀγαπῶ ἀκόμη τὴν σύζυγόν μου. Ἡμίσεως ἔτους εὐτυχία καὶ οἰκογενειακὸς βίος, δύο πράγματα, ἅτινα, κατ' ἐμέ, εἰσὶ σχεδὸν συνώνυμα, δὲν ἠλάττωσαν ποσῶς τὴν ἰσχύν τοῦ ἔρωτός μου. Ἡ Κλοτίλδη εἶνε τόσοσ ὠραία! δεικνύει τόσοσ σπανίως τὰς ἰδιοτροπίας της, ἄς ἄλλως τε τὸ λίαν ἔλκυστικὸν βλέμμα της μὲ κάμνει νὰ συγχωρῶ! Εἶνε τόσοσ ὀλίγον φιλάρεσκος! καὶ ἐγὼ τόσοσ ὀλίγον ζηλότυπος, ὥστε δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ ζῶμεν ἐν ἀρμονίᾳ.

*Ὁ! προκειμένου περὶ τῶν ἕξ ἔρωτος, γάμων, οὐ; ὁ θεὸς ἄς εὐλογεῖ, ὁ ἰδικὸς μου εἶνε παράδειγμα Ἡ Κλοτίλδη καὶ ἐγὼ ἠγαπώμεθα μανιακῶς, ἀπαραλλάκτως ὡς εἰς τὰ νεώτερα δράματα· μυριάκις ἤδη εἴχομεν δώσει δείγματα τοῦτου· κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς μόνου χειμῶνος ἐχορεύσαμεν ὁμοῦ περισσοτέρους τῶν ἐξήκοντα τετραχόρους!

Οἱ γονεῖς μας οἵτινες, ἄγνοῶ διατί, κατ' ἀρχὰς ἀντέστησαν εἰς

τὸν γάμον μας, ἐνέδωκαν τέλος εἰς ἔρωτα τόσον ἐναργῶς ἐκδη-
λούμενον. Ἐτελέσαμεν τοὺς γάμους μας. Ὁρκίσθην ἐπὶ τοῦ Κώ-
δικος καὶ τοῦ Ἐὐαγγελίου ἀγάπην καὶ προστασίαν εἰς τὴν Κλοτίλ-
δην, ἥτις μοὶ ὠρκίσθη ἀφ' ἐτέρου ἀγάπην καὶ ὑπακοήν. Μετὰ
ταῦτα, χωρὶς σχεδὸν νὰ ἀφήσω νὰ ἐκβάλλῃ τὴν νυμφικὴν τῆς ἐν-
δυμασίαν, τὴν ἔλαβον, καὶ ὡς ὁ φιλάργυρος, μετέβην νὰ κρῦψω
τὸν θησαυρόν μου εἰς ἡσχόν τινα καὶ λίαν ἀπομεμακρυσμένην ἐξο-
χήν. Ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ ἀνοστολιστῶν πεδιάδων καὶ σκιερῶν δα-
σερᾶς, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὠραίας ταύτης φύσεως, τῆς ζωηρᾶς καὶ δρο-
σερᾶς, ὡς αἱ ψυχαὶ ἐμοῦ καὶ τῆς Κλοτίλδης, διῆλθον τὸν μῆνα τοῦ
μέλιτος, καὶ ἐξ ἔτι ὀλοκλήρους μῆνας, ἐπίσης τοῦ μέλιτος! Κατὰ
τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα, ὅπερ παρήλας τόσον ταχέως, ὡς μία
ἔρωτικὴ ἐσπέρα, οὐδ' ἦ ἐλαχίστη ψυχρότης μᾶς διατάραξε, ἥτις
ἄλλως τε θὰ παρήρατο ὡς λεπτὸν νέφος ἐν τῷ πλήρει τρυφερότη-
τος καὶ χαρᾶς ὀρίζοντί μας.

Ὁ χειμὼν μᾶς ἐκάλεσε εἰς τὴν πόλιν· ἐπανήλθομεν ἐγὼ μὲν οὐχὶ
δυσαρέστως, ἡ δὲ Κλοτίλδη λίαν εὐχαρίστως. Καίτοι ὑπὸ συνε-
φώδη καὶ μελαγχολικὸν οὐρανόν, ἀπελαμβάνομεν ἐν τούτοις πά-
σης εὐτυχίας, διότι ἡ εὐτυχία μας ὑπῆρχεν ἐν ἡμῖν. Τὸ ἐπίστευον
τούλάχιστον, διότι ἡ Κλοτίλδη μοὶ τὸ ἐβεβαίωσε, ἐπομένως δι-
καίως τὸ ἐπίστευον. Ἀλλά, φεῦ! δύο ἀκριβῶς ἐβδομάδας μετὰ τὴν
εἰς τὴν πόλιν ἐπάνοδόν μας ἐψυχράνθημεν διὰ πρῶτην μὲν φοράν,
ἀλλ' ἀρκετὰ σπουδαίως. Θὰ σᾶς διηγηθῶ ὅλην τὴν ἱστορίαν ὅπως
μοὶ εἶπητε, ἀλλ' ἐν συνειδήσει, τίς τῶν δύο μας ἔχει ἄδικον, ἡ
Κλοτίλδη ἢ ἐγώ;

— Ἰδοῦ, ἀγαπητὴ μου φίλη, τῆ εἶπον ἡμέραν τινα δεικνύων
αὐτῇ προσκλητήριον, ὅπερ εἶχον λάθει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν,
ὁ Κύριος Μ. μᾶς προσκαλεῖ εἰς τὸν χορὸν τὸν ὅποιον δίδει τὸ Σάβ-
βατον. Δὲν θὰ ὑπάγωμεν βεβαίως, δὲν ἔχει οὕτως;

— Καὶ διατί δὲν θὰ ὑπάγωμεν, εἶπε μετ' ἐλαφρᾶς δυσαρεσκείας.
Ὁ χορὸς αὐτὸς προμηνύεται πολὺ ὠραῖος· γίνεται τόσος λόγος
δι' αὐτόν.

— ὦ! μὴ ὀργίζεσαι, τῆ εἶπον ὀλίγον πικρῶς. Ἐὰν θέλῃς, ὑπά-
γωμεν. . . . Ἀλλ' ὑπέθετον ὅτι ἀφοῦ αἱ διασκεδάσεις τοῦ χειμῶνος

προμηνύονται· πολλάκι, δὲν ἤελεις ἐπιθυμῆται νὰ ριφθῆς μετὰ τῆς; ἠδονῆς, εἰς τὸν πρῶτον χορόν, εἰς ὃν μᾶς ἐκάλεσαν.

— Νὰ ριφθῶ! . . . τί ἔκφρασις! εἶπεν.

Ἐπιθυμῶν νὰ προλάβω τὴν θύελλαν ἣτις μᾶς ἠπείλει, ἔσπευσα νὰ δώσω τὴν συγκατάθεσίν μου· καὶ οὕτω ἡ ἀρμονία ἀπεκατέστη, οὕτως εἶπεῖν, πρὶν ἔτι διαταραχθῆ. Διατί δὲν ἤθελον νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν χορόν; Τὸ ἄγνοῶ. . . .

Ἀπὸ τῆς ἐνωσέως· μας, ἦτο ἡ πρώτη ἐσπέρα ἣν ἐπρόκειτο νὰ διέλθωμεν ἐν μέσῳ κόσμου, δηλαδὴ ὁ εἰς μακρὰν τοῦ ἄλλου! Ἐπεθύμουν νὰ βραδύνη νὰ ἔλθῃ ἡ ἐσπέρα αὕτη, ἣτις ἐκ προαισθήσεως, μοὶ ἐφάνετο ὡς ἐν βῆμα ὅπερ θὰ καθίστα τὴν ἐνωσίν μας ὀλιγώτερον ἀπόλυτον. Ἐν τούτοις σκεφθεὶς κατ' ἰδίαν καὶ ξανασκεφθεὶς ἐπίσθην ὅτι ἤμην πάρα πολὺ αἰσθηματικὸς, καὶ ἔσπευσα νὰ δώσω πληρεξουσιότητα εἰς τὴν σύζυγόν μου διὰ τὴν toilette αὐτῆς διὰ τὸν χορόν· τοῦθ' ὅπερ μᾶς συνεφιλίωσε πληρέστατα.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ χοροῦ ἔτυχε νὰ ἔχω πλείστας ὄσας ὑποθέσεις· ἐξῆλθον τὴν πρῶτην καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐπιστρέψω εἰμὴ τὸ ἐσπέρας, κάθυγρος, κεκμηκῶς, ἀδιάθετος. Εἰσελθὼν εὗρον τὴν Κλοτίλδην διορθοῦσαν τὴν κόμην τῆς· ἦτο δὲ παροργισμένη ὅσον οὐδεὶς δύναται νὰ φαντασθῆ, ἀλλ' ὁμολογητέον ὅτι οὐχὶ ἄνευ λόγου· ἡ ῥάπτριά τῆς δὲν εἶχε τελειώσει τὸ φόρεμά τῆς! Ἐφάνην καὶ ἐγὼ οὐχὶ ὀλίγον συμμεριζόμενος τῆς δυστυχίας ταύτης, διότι ἔπρεπε νὰ τὴν διαμοιρασθῶμεν. Μετὰ ταῦτα ἐκάθησα εἰς τὴν τράπεζαν, ἀλλ' ἡ Κλοτίλδη ἠρνήθη νὰ λάβῃ μέρος· εἰς τὸ δεῖπνον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν πρόσκλησίν μου, ἀπήντησε διὰ τρόπου λίαν ἀποτόμου ὅτι δὲν ἐπέινα. Ἐγευματίσα μόνος διὰ πρώτην φοράν. . . .

Ἐγένετο ἀρχὴ εἰς πάντα. Κατηραμένος χορὸς!

Τέλος ἡ ῥάπτρις ἔφρασεν. Ἡ Κλοτίλδη, θαυμάζουσα τὴν φιλοκαρίαν καὶ τὴν πολυτέλειαν τοῦ φορέματός τῆς, ἐλησμόνησε τὰς ὕβρεις, ἃς ἠτοίμαζε διὰ τὴν καλλιτέχνιδά. Ἐγὼ, ρεμβάζων καὶ ἀφηρημένος· ἐκάθημην πλησίον τῆς ἐστίας, ὅτε μοι στέλλει τὴν ὑπηρέτριαν ἐπιτάττουσά με νὰ ἐνδυθῶ ταχέως. Ἠγέρθην στενάζας. Φεῦ! πόσον πλέον εὐχάριστον θὰ ἦτο δι' ἐμὲ νὰ διέλθω καὶ τὴν ἐσπέραν ταύτην, ὅπως τὰς ἄλλας, ἐξηπλωμένος ἐπὶ ὠραίου ἀνα-

κλίντρον, ἔχων πλησίον τὴν οὐζυγὸν μου, καὶ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον τι!

Μετά τινα λεπτά ἤμην ἔτοιμος· ἡ Κλοτίλδην ἐξηκολούθει νὰ ἐνδύεται. Μὲ ἐκάλεσε νὰ βοηθήσω τὴν ὑπηρετρίαν ἥτις τὴν ἐνέδου ἀδεξίως. Ἐνέδωκα καὶ πάλιν, ἀφοῦ ἄπαξ ἀνεδέχθη νὰ παίζω πρόσωπον ἐνδοτικόν. Ἐνδύων αὐτὴν ἔσχον τὸ ἀτύχημα νὰ τὴν κεντήσω ὀλίγον ἐν ᾧ ἐπροσπάθουν νὰ θέσω μίαν καρφίτσαν, καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ κόψω ἐν κορδόνιον καὶ νὰ ξεφρεσκάρω μίαν *garniture*. Πάντα ταῦτα μὲ ἔκαμον νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἐχρειάζετο νὰ προσθέσω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας μίαν θαλαμηπόλον. Ἐκτὸς ὅμως τούτου ἤκουσα ἀπὸ τὴν Κλοτίλδην τόσας πικρὰς λέξεις, τόσους ἐμπαιγμοὺς καὶ εἰρωνείας, ὥστε ἐρρίφθην ἀπηλπισμένος καὶ στάζων ἐξ ἰδρώτος εἰς κάθισμά τι, ὅπου ἤρχισα νὰ σκέπτομαι.

Βεθυθισμένος εἰς θλιβερὰς σκέψεις ἤμην πολὺ μακρὰν, σὰς διαβεβαιῶ, τοῦ μνηδὸς ἐκείνου τοῦ μέλιτος, ὅστις ἐνόμιζον ὅτι ἤθελε διαιωσθῆ. Διεκόπην ἐκ τῆς βέμβης μου ὑπὸ τῆς γλυκαίας φωνῆς τῆς Κλοτίλδης ἐρωτώσης με ἐὰν ἐπεθύμουν ν' ἀναχωρήσωμεν.

Ἡ φιλάρεσκος! ἀφοῦ ἔρριψε ἐπανειλημμένως βλέμματά τινα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου τῆς, ἀνέλαβε τὴν εὐθυμίαν τῆς. Τῇ ἀληθείᾳ ὅμως ἦτο θελκτικωτάτη μὲ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ χοροῦ! Μὲ πλησιάζει, στηρίζει τὰς δύο ὠραίας χεῖρας τῆς ἐπὶ τῶν ὤμων μου, καὶ τὰ βόδινα καὶ τρυφερὰ χεῖλη τῆς ἐπὶ τοῦ μετώπου μου, καὶ μοὶ λέγει μειδιῶσα.

— Ὑπάγωμεν;

Ἡ ὀργή μου, ἡ μελαγχολία μου, τὰ πάντα ἐξηφανίσθησαν· δὲν ἠδυνάμην νὰ μνησικακήσω ἐπὶ πλέον· ἀνεχωρήσαμεν ἀμφοτέροι λίαν εὐθυμοί. Ὅποια δυνάμεις ὑπάρχει ἐν τῷ μειδιάματι τῆς γυναικὸς!

ΕΝ Τῷ ΧΟΡῶ

— Ὁ χορὸς ἦτο ὠραῖος! ἐν τῷ φύρδην μίγδην ἐκείνῳ ἦτο ἀδύνατον νὰ συνεννοηθῆ τις· συνεσφίγγετο, ἐπιέζετο ἀσπλάγχχνως, ἐπνίγετο· ἦτο ἀδύνατον νὰ κάμῃ τρεῖς βήματα ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν

χειρῶν καὶ τῶν ἀγκώνων. Τοῦ ἐπάτουν τοὺς πόδας, τὸν ἐστενοχώ-
ρουν. . . . ἐν τούτοις ὁ χορὸς ἦτον ὠραῖος!

Ἄν καὶ ὑπῆρχον πολλαὶ καὶ ὠραῖαι γυναῖκες, ἐν τούτοις ἡ εἴσο-
δος τῆς Κλοτίλδης ἐνεποίησεν αἰσθησιν. Τὸ ἡννόησα ἀμέσως, τὸ
ἐμάντευσα ἐκ τοῦ μειδιάματός της. Τὴν ὠδήγησα εἰς τὴν πρώτην
κενὴν θέσιν ἣτις ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιόν μου. Δὲν εἶχεν εἰσέτι καθή-
σει, ὅτε σμῆνος νέων τὴν περικυκλοῦσι φιλονεικούντες πρὸς ἀλ-
λήλους καὶ συνωθούμενοι ὅπως τῇ ζητήσωσιν *engagement*. Ἡ
σύζυγός μου ἦτο ὡς ἐν λεηλασίᾳ· τὸ τοιοῦτον ὅμως οὐδόλως τὴν
ἐδυσχερῆσται, ἀπεναντίας στρέφουσα πανταχόθεν ἐδίδε ἀπαντήσεις
εὐφρεῖς, ἐμειδία πρὸς πάντας, ἐκτὸς πρὸς ἐμέ, ὅστις μόνος τὴν
ἐβλεπον, τὴν ἡρώτων, τῇ ἐμειδίῳν ματαίως ὅμως.

Θεέ μου! ἔλεγον καθ' ἑαυτόν, ἠδυνήθην νὰ ἀγαπήσω τόσον τὸν
χορὸν ἄλλοτε, ἢ πῶς τὸν ἀγαπῶ τόσον ὀλίγον τώρα; Τῇ ἀληθείᾳ
δυσκολεύομαι νὰ ἐννοήσω τὴν νέαν μου ταύτην κατάστασιν· τὴν
τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν ἐχόρευσα (δὲν παρῆλθον εἰσέτι ἐξ μῆ-
νε;) ἐθαύμαζον τὰ τρυφερὰ ταῦτα πρόσωπα, τὰς ὠραίας ταύτας
ἐνδυμασίας, αἵτινες δὲν μοῦ προξενοῦν πλέον οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην
ἐντύπωσιν.

Ἄφροντις νεανίας τότε ἐπλησίαζον ὅλας τὰς κυρίας· εἰς ὅλας
σχεδὸν ἔλεγον τόσα πράγματα! καὶ τινες μάλιστα ἐξ αὐτῶν μὲ
ἤκουον οὐχὶ μετὰ πολλῆς ὀργῆς. Ἄρα γε πάντες οἱ νέοι εἰσὶν ὡς
ἤμην ἐγώ; ὅ,τι ἔλεγον ἐγὼ εἰς τὰς συζύγους τῶν ἄλλων, μήπως
λέγουν τώρα πρὸς τὴν σύζυγόν μου οἱ ἄλλοι; Μήπως ὅ,τι ἐγώ. . . ;

Ἦ Θεέ μου! ἐάν. . . .

Ἀποσπῶ βιαίως τὸν νοῦν μου ἀπὸ τὰς παρρηφόρους ταύτας φαν-
τασίας, καὶ ζητῶ γνωριμίας τινὰς ἐν τῷ χορῷ ἵνα διασκεδάσω.
Κάθημαι πλησίον τῆς λίαν ὠρίμου τὴν ἡλικίαν πλὴν ἀξιοσεβά-
στου κυρίας Καπόττη, ἣτις πρὸ τοῦ γάμου μου μὲ ἐδέχετο πάν-
τοτε φιλοφρόνως. Ἄν καὶ ἡ ὁμιλία της δὲν ἦ· ο πλέον πολὺ ἐπα-
γωγός, οὐχ' ἦττον δι' ἐμὲ ἦτο ἐν καταφύγιον. Τῇ ἀποτείνω λέ-
ξεις τινὰς, εἰς ἃς μόλις ἀξιοῖ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ· ἢ ἄλλοτε τόσον
φιλόφρων, τώρα εἶνε πλέον ἢ ψυχρά, εἶνε ἀνικιδή. . .

Εἰς τί τῇ ἔπταισα; . . . Μὲ περιπαίζει διὰ τὴν ἐνδυμασίαν

τῆς Κλοτίλδης· μοι λέγει, ὅτι μετ' εὐχαριστήσεως βλέπει ὅτι ἡ σύζυγός μου δὲν εἶνε ποσῶς φιλάρεσκος· φρονεῖ ὅτι θὰ εἶμαι εὐτυχῆς ἀφ' ὅτου εἶμαι σύζυγος. . . ἐκείνη ἦτις ἄλλοτε περὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου μοι ἔκαμνεν ἀτελευτήτους δμιλίας! . . . Μένω ἐκπληκτος. . . Ἄ! ἐνωῶ τώρα. . . ἡ καλὴ αὐτὴ κυρία εἶχε θυγατέραν ἐν ὧρα γάμου· ἡ νῦν συμπεριφορὰ τῆς μοι ἐξηγεῖ τὰς προτέρας τῆς προθέσεις· εἶχε ρίψει εἰς ἐμὲ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀπομακρύνουμαι ταύτης, θεωρῶν ἐμαυτὸν σωθέντα ἐκ βεθαίου κινδύνου.

Κατόπιν βλέπω εἰς τινὰ γωνίαν, κατὰ τὴν συνήθειάν τῆς, τὴν δεσποινίδα Τερψιχόρην Τραγανιστὴν, προσφιλὲς πρόσωπον, ἐν τῷ ὁποίῳ οὐδὲν ἄλλο εὔρον νὰ περιπαίξω εἰμὴ τὸ ὄνομά του. Ἡ δεσποινὴς αὕτη δὲν πιστεύω νὰ ἔχη πλέον ἀξιώσεις. . . Πρὸ καιροῦ συμφωνεῖ ὅτι εἶνε γεροτοκόριτσο· καὶ θὰ τῇ ἦτο δύσκολον νὰ τὸ ἀρνηθῆ. Ἦτο ὁμοῦς τὸ εὐχαριστότερον καὶ εὐλικρινέστερον πλάσμα ἐξ ὅσων ἐγνώρισκα· πάντοτε εὐδιάθετος, ἠρέσκετο νὰ συνομιλῇ μετ' ἐμοῦ, καὶ ἠδυνάμην νὰ δμιλῶ ἐφ' ὅσον ἤθελον, διότι δὲν ὑπῆρχε συναγωνισμός. . . . τὴν πλησιάζω.

— Δὲν χορεύετε ἀπόψε mademoiselle; (Ἐρώτησις ἀδεξία καὶ τετριμμένη).

— Ὅχι, Κύριε, δὲν ἔχω διάθεσιν. . .

— Ὑμεῖς, μία ἐκ τῶν καλλιτέρων χορευτριῶν μας. Παράδοξον!

— Ἀποκαλεῖται αὐτὸ παράδοξον! Ἐγὼ γνωρίζω ἄλλα πράγματα πλέον παράδοξα.

— Παράδειγματος χάριν, Κυρία μου.

— Παράδειγματος χάριν, κύριοί τινες οἵτινες ἔλεγον πάντοτε εἰς τὰς νέας ὅτι δὲν ἤθελον ποτὲ ἀγαπήσει εἰμὴ γυναῖκα φρόνιμον, λογικὴν, οἰκονόμον, ἐνυμφεύθησαν ζωηράς, σπατάλους, ὄχι πολὺ πιστάς. . . καὶ καί. . .

Βλέπω ὅτι ἡ δεσποινὴς Τραγανιστὴ δὲν εἶνε τόσον εὐχάριστος ὅσον τὴν ἐνόμιζον, ὅτι ἡ καλὴ συμπεριφορὰ τῆς, τὸ αἰώνιον πρὸς ἐμὲ μειδιάματά τῆς δὲν ἦσαν τόσον ἀφιλοκερδῆ. . . . Καὶ αὐτὴ ἀκόμη; Θεέ μου! Ἄλλ' ἤμην λοιπὸν περικυκλωμένος ἀπὸ παγίδας καὶ ἐχθρούς; Διακόπτω τὴν δεσποινίδα Τραγανιστὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς

δμιλίαις της, εἰπὼν αὐτῇ πρὸς ἐκδίκησιν, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποσῶς νὰ ἔκαμνον τοιαύτην δμιλίαν, πρὸ τοῦ εὐτυχοῦς γάμου, πρὸς νέον πρόσωπον. Ἠννόησε τὴν πικρίαν τῆς ἀπαντήσεώς μου· δάκνει τὰ χεῖλη, καὶ μὲ παρακαλεῖ νὰ τὴν συνοδεύσω πλησίον τῆς κυρίας Καπόττη· τὸ δέχομαι μετ' ὑποκλίσεως. Θεέ μου! τί θὰ ὑποφέρω ἀκόμη ἀπόψε! Ἄλλ' ἄς κρύψω ὅ,τι καὶ ἂν ὑποφέρω, διότι ἐν αἱ δύο αὗται καλόψυχοι κυρίαὶ ἠδύοντο νὰ μαντεύωσιν ὅ,τι συνέβαινε ἐν ἐμοὶ θὰ ἦταν εὐτυχεύεται, ὥστε ἄς προσπαθῆσω νὰ μὴ ἐπιδαψιλεύσω αὐταῖς τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην.

— Σὺ εἶσαι, ὦραίαι μου; εἶπεν ἡ κυρία Καπόττη ἐγχειρομένη ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς Τερψιχόρης.

Καὶ δεικνύοντα εἰς αὐτὴν τὴν Κλοτίλδην.

— Ἴδὲ, εἶπε, πόσον εὐθυμὸς εἶνε ἡ Κυρία ***! προξενεὶ εὐχαρίστησιν εἰς τὸν βλέποντα αὐτὴν χορεύουσαν.

Μετὰ ταῦτα, στραφεῖσα πρὸς ἐμέ, εἶπε μετὰ μειδιήματος μεστοῦ πικρίας.

— Ἐὰν ἦνε πάντοτε τόσον ζωηρὰ ἡ κυρία σας σὰς συγγαίρω.

Ἡ εἰρωνεία αὐτῆ με ὥργισε τὴν φορὰν ταύτην περισσότερον ἢ τὰς ἄλλαις, καθ' ὅσον ἡ κυρία Καπόττη εἶχεν ἐντελῶς ἐπιτύχει. Ἄλλ' ἀφήσας νὰ περέλθῃ ἐν σιγῇ καὶ τὸ τραῦμα τοῦτο, σπεύδω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν κυρίαν ὅτι ἡ Κλοτίλδη πραγματικῶς εἶνε πάντοτε εὐθυμὸς ὡς παιδίον, καὶ προσθέτω.

— Παρατηρήσατε ὁποῖα διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς Κλοτίλδης καὶ τῆς ὑψηλῆς ἐκείνης κυρίας, ἥτις ἔχει τόσον ἀποτρόπαιον καὶ ἀηδῆ φυσιογνωμίαν, καὶ ἥτις χρεῖται *vis à vis* τῆς Κλοτίλδης. Γνωρίζετε τὴν κυρίαν αὐτήν;

— Πῶς, ἀνεφώνησεν ἡ Τερψιχόρη, τὴν γνωρίζετε καὶ σεῖς πολὺ καλὰ; εἶνε ἡ δεσποινὶς Καπόττη.

— Ἄ! *pardon*, εἶπον ὑποκλίνας ἐνώπιον τῆς κυρίας Καπόττης ἥτις μόλις ἐκάλητο ἐκ τῆς ταραχῆς της, δὲν ἐγνώρισα τὴν κυρίαν Ουγατέρα σας: ἤλλαξε πολὺ. . .

Ἀπομακρύνομαι ἀνακουφισθεὶς ὀλίγον. Πόσον μεγάλη ἠδονὴ εἶνε ἡ ἐκδίκησις!

Ἄλλ' ἡ Κλοτίλδη! ἡ Κλοτίλδη! . . . Μόλις τὴν ἀτενήσω λησμονῶ ἀμέσως τὴν ἡδονὴν ἣν εἶχον αἰσθανθῆ ἐκδικούμενος τὰς δύο ἐκείνας γυναῖκας! αἰσθάνομαι ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας μου πόσον ἐπιτυχῶς ἐπλήχθην ὑπ' αὐτῶν. Ἡ Κλοτίλδη! ἀγνώριστος! Ἐπαναθλέπων ταύτην ἐν χορῷ, ἀναπολῶ πῶς ἦτο πρὸ τοῦ γάμου μας· ἐκπλήττομαι, φρίσσω ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης! Πῶς ἡ νεαρὰ ἐκείνη κόρη, ἡ τόσον σεμνὴ, ἡ ἀπλῶς καὶ κοσμίως πάντοτε ἐνδεδυμένη, ἡ ἔχουσα τὸ βλέμμα πρὸς τὰ κάτω, καὶ τοὺς τρόπους πλήρεις ἀφελοῦς καὶ θελκτικῆς δειλίας· εἶνε ἡ αὐτὴ ἣν βλέπω τώρα ἐνώπιόν μου συνδιαλεγομένη καὶ μειδιῶσα πρὸς πάντα ἐρχόμενον χορευτὴν; Ἡ πετώσα νῦν ἐπὶ τοῦ στίλβοντος πατώματος εἶνε ἐκείνη ἣτις ἐκ δειλίας ἄλλοτε μόλις ἤγγιζε αὐτό; Ἡ ἄλλοτε σχεδὸν πάντοτε ἐρυθριῶσα εἶνε ἡ αὐτὴ ἣτις τώρα οὐδὲ κἂν ἐρυθριᾷ εὐρισκομένη ἐν τῷ μέσῳ τόσοσιν πλήθους, φέρουσα ἐσθῆτα διαφανῆ καὶ ἐπιτρέπουσα εἰς τοὺς περιέργους ὀφθαλμοὺς τὴν θέαν τοῦ στήθους της; Εἶνε ἡ αὐτὴ ἣτις δέχεται ἄνευ δυσσεβείας, ἀλλὰ σχεδὸν μετ' ἰταμότητος τὰ περίεργα καὶ τολμηρὰ βλέμματα τόσοσιν νέων, ἴσως δὲ καὶ τὰς αὐθάδεις κολακείας περὶ τῆς λευκότητός της καὶ τοῦ κάλλους της; ὦ! τίς ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν ὅτι ἔμελλον νὰ ὑποφέρω τόσοσιν ἀπὸ μίαν τοιαύτην μεταμόρφωσιν!

— Τί ἔχεις, ἀγαπητέ μου φίλε; φαίνεσαι σκεπτόμενος παράδοξα . . . ἀφ' ὅτου ἐνυμφεύθης . . .

Οἱ λόγοι οὗτοι, οἵτινες με ἀπέσπασαν ἐκ τῆς σκέψεώς μου, ἐλέγχθησαν ὑπὸ τοῦ Γουσταύου Δεβῶ, ἐνὸς τῶν ἐκ τοῦ σχολείου φίλων μου, οἵτινες φίλοι προσεφέροντο καθ' ἅπαντα τὸν βίον με τὴν βάρβαρον ἐκείνην οἰκειότητα, καὶ τὴν ἀνυπόφορον προπέτειαν, ἧς ἀποκαλοῦσιν, *ειλικρίνεια* καὶ *sans-façon*.

Ὁ Γουσταύος ἦτο νυμφευμένος, ἡ δὲ κακὴ διαγωγὴ τῆς συζύγου του ἔδιδε ἀφορμὴν εἰς πάντας νὰ ὀμιλῶσι περὶ αὐτῆς. Ἐκεῖνος δὲν τὸ ἠγνόει, διὸ πρὸς παρηγορίαν του, προσεπάθει πάντοτε νὰ συναντᾷ ὁμοιοπαθεῖς αὐτῷ.

— Ἴδου καὶ σὺ σύζυγος, δυστυχῆ μου φίλε, μοὶ εἶπε· δὲν ἠθέλησας νὰ ὠφεληθῆς ἐκ τῶν συμβουλῶν μου, ὠφελήθητι τοῦλάχισ-

στον ἐκ τῆς πείρας μου. Μὴ πηγαίνης συχνὰ τὴν σύζυγόν σου εἰς τὸν χορὸν. Ἡ ἰδική μου εἰς τὸν πρῶτον εἰς ὃν ἐπῆγε ἀπέκτισσε δύο αἰσθήματα. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ σύζυγός μου. . . ἀλλ' ἀδιάφορον, πρόσσεχε τὴν ἰδικήν σου. Βλέπεις πόσον ὀχληρὸν εἶνε νὰ ἦναι τις σύζυγος; Μὴ ἔσο πολὺ ἐπιεικής. . . Αἱ θυγατέρες τῆς Εὐας ἀγαπῶσι τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν, φίλε μου. Δὲν λέγω ὅτι ὅλαι αἱ γυναῖκες εἰσὶν ὡς ἡ ἰδική μου. . . ἐν τούτοις, μὴ ἐμπιστεύεσαι πολὺ.

— Ἔσο ἥσυχος.

— Ἄ! ναί, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ εἶσαι πάλιν εἰς ἄκρον ἐνοχλητικός, ζηλότυπος. Διότι καὶ τὸ τοιοῦτον φέρει τὴν δυστυχίαν.

— Αἱ λοιπὸν! τί θέλεις νὰ κάμω τότε;

— Φίλε μου, δὲν θέλω νὰ κάμῃς τίποτε. . . Ἄλλ' ἂν ἀλλάξωμεν ὀμιλίαν· διότι βλέπω, ὅτι δὲν εἶσαι οὐδὲνως συνειθισμένος εἰς τὸ ἐπάγγελμα. . . τοῦ συζύγου. Ἐξετάσωμεν λοιπὸν ὅλα αὐτὰ τὰ πρόσωπα. . . διότι οὐδὲν ἄλλο κάμει νὰ παρέρχεται ὁ καιρὸς τόσον εὐχαρίστως ὅσον τὸ νὰ περιγελᾷ τις τὸν πλησίον του. Ἴδὲ λοιπὸν τὸν ὠραῖον Λεονάρδον Τερσῶν πόσον αἰσθηματικὸν ἔχει τὸ ὕφος.

Παρκτηρῶ, καὶ ἀναγνωρίζω εὐειδῆ τινα νέον ὅστις πρὸ ὀλίγων λεπτῶν ἐχώρευε μετὰ τῆς Κλοτίλδης. Ὁ Δεῶ ἐξακολουθεῖ.

— Ἡ παρουσία τῆς συζύγου σου θὰ τὸν καθιστᾷ βεβαίως μελαγχολικόν.

— Διὰ τί τοῦτο;

— Δὲν γνωρίζεις ὅτι ἦτο τρομερὰ ἐρωτευμένος μετ' αὐτῆς; Τὴν παραμονὴν τῶν γάμων σας ὠμίλει σπουδαίως περὶ αὐτοχειρίας. Ἄλλὰ βλέπω εὐχαρίστως ὅτι οὐδὲν ἐπραξέ.

— Πικρὸ εὐφυσολόγε!

— Δὲν εὐφυσολογῶ. Ὁ νέος οὗτος ἦτο καθ' ὑπερβολὴν ἐρωτευμένος· ἀλλὰ μὴ ἔχων περιουσίαν δὲν ἠδύνατο, οὔτε δύναται εὐκόλως, νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ ταῖς ἀγναῖς ἡμῶν δεσποινίσι, αἵτινες θέλουν ἀδάμαντας καὶ λοιπά· ἀλλὰ παρὰ ταῖς ὑπανδρευμέναις ἴσως. . . δὲν λέγω τίποτε διὰ τὰς ἄλλας, ἀλλὰ παρὰ τῇ ἰδικῇ μου δὲν ἀμφιβάλλω.

Ἄπομακρύνομαι ἀποτόμως τοῦ Δεβῶ, οὐ ἕκαστος λόγος ἦτο δι' ἐμὲ τραῦμα ἐγχειριδίου· ἀκούων αὐτὸν ἐπὶ πλέον, θὰ ἐφοβούμην μήπως δὲν ἤθελον δυνηθῆ ν' ἀντιστῶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ δώσω εἰς αὐτὸν βράπισμα οἶον οὐδέποτε μέγχι τοῦδε ἐδόθη. Πλησιάζω καὶ κάθημαι πλησίον τραπέζης τινος τοῦ *écarté*· ἀπέναντί μου ἔχω τὸν κύριον Τερσῶν, μεθ' οὗ ἄρχομαι νὰ παίζω. Χάνω. Διπλασιάζω τὸ ποσόν· χάνω καὶ πάλιν· ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ μου κερδίζει ἕκατὸν φράγκα.

— Παρηγορήσου, φίλε μου, θὰ ἦσαι εὐτυχέστερος εἰς τὰς γυναίκας μου λέγει ὁ Δεβῶ, ὅστις μὲ εἶχεν ἀκολουθήσει.

Εἰσέρχομαι μετὰ ταῦτα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ· ἡ ἀρχήστρα ἀρχίζει ἐν βάλς· πάντες ἐγείρονται· μετ' ὧθει τις τόσον βιαιῶς, ὥστε πρὸς ὀλίγον μὲ ἔριπτεν· ἦτο ὁ κύριος Τερσῶν, ὅστις ἔτρεχε πρὸς τὴν Κλοτίλδην. Ὁρμησμένος καὶ εὐχαριστημένος σύναμα διότι εὐρον τέλος πρόσφασιν ὅπως ἐρίσω μετ' αὐτοῦ, τρέχω κατόπιν του.

— *Pardon*, κύριε, εἶπεν εὐγενῶς, σὰς ὤθησα· ἐβιαζόμην διὰ νὰ μὴ κάμω τὴν κυρίαν νὰ περιμένῃ.

Ἐπρεπε νὰ τὸν συγχωρήσω· ἄλλως τε ἤμην τόσον τεταραγμένος βλέπων τὴν Κλοτίλδην χορεύουσιν, ὥστε δὲν ἠδυνάμην νὰ σκερθῶ περὶ ἄλλου πράγματος. Ἡ Κλοτίλδη ἦτις οὐδέποτε ἐχόρευε! ἦτις μοι ἤρνεῖτο ἐν βίβλῃ καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ γάμος μας ἦτο ἀποφασισμένος! Ἡ Κλοτίλδη ἦτις ἐθεώρει τὸ βάλς ἀπρεπές! . . . Ἐχων τὴν καρδίαν βεβαρημένην ὑπὸ φοβεροῦ ἄγχους τὴν ἀκολουθῶ διὰ τῶν βλεμμάτων μου ὅπου ὁ χορευτής της τὴν σύρει· Ἀναίθεια!! Μειδιᾷ εἰς τὸν νέον τοῦτον, τοῦ ὁποίου ὁ βραχίων ὑποβαστάζει καὶ περικυκλεῖ τὴν μέσην της, τοῦ ὁποίου τὸ ζωπρὸν βλέμμα προσκολλᾶται ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὤμων της, καὶ ἐπὶ τοῦ πάλλοντος λευκοῦ λαίμου της. Τὸ βάλς αὐτὸ δὲν τελειώνει· τὰ ἄλλα ζεύγη ἐκάθησαν κεκμηκότα· ἡ Κλοτίλδη καὶ ὁ Λεονάρδος μένουσι σχεδὸν μόνοι, πάντων οἱ ὀρθαίμοι εἰσὶν ἐπ' αὐτῶν προσηλωμένοι.

— Πόσον ὠραῖα χορεύει τὸ βάλς αὐτὴ ἡ κυρία. Εἶπεν ὀπισθὲν μου νέος τις· πόσον ὠραῖα εἶνε, καὶ πόσον εὐτυχῆς εἶνε ὁ χορεύων μετ' αὐτῆς!

— Πολὺ εὐτυχέστερος εἶνε ὁ σύζυγός της, εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ ὁ καταχθόνιος Δεδῶ.

Καὶ ἀποτείνων μοι τὸν λόγον.

— Εἶνε ἀληθῶς θελητικωτάτη, εἶπε· ἀλλ' ὁμολόγησον ὅτι καὶ ὁ Τερσῶν εἶνε καλὸς χορευτής. . . . Ἡ σύζυγός μου θὰ τὸν ἐτίμα πολὺ. . . . εἶνε ἀληθὲς ὅτι. . .

Παραλείπω νὰ κάμω μνείαν πάντων ὅσων ὑπέφερον διαρκούντος τοῦ χοροῦ τούτου, καθ' ὃν αἱ ὥραι παρήρχοντο τόσον βραδέως δι' ἐμέ. Συνδιάσας πάντα ὅσα εἶδον ἐν τῷ χορῷ τούτῳ ἐπέισθην τέλος ὅτι ἤμην θύμα τελείας ἀπιστίας, ἥτις προήρχετο τὸ πλεῖστον ἐξ ἄκρας ἐλαφρότητος. Δὲν τολμῶ νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἤμην ζηλότυπος, οὐχ' ἤττον ἐὰν ἤμην, δὲν θὰ εἶχον πολὺ ἄδικον! Ἐσκεπτόμην ὅτι καὶ ἐὰν ἡ εὐτυχία μου δὲν εἶχε καταστροφῇ δλοτελῶς, εἶχεν ὅμως βεβαίως λάθει ἰσχυρὴς προσβολῆς· ἀνεπὸ λουν τὸν βίον ἐν διήγον ὅτε ἤμην ἄγαμος, τὰς ἀστείότητάς μου, τὰς ἐπιτυχίας μου. . . . καὶ ἐκάστη τῶν ἀναμνήσεων τούτων μου ἐπροξένει φρίκην.

Ἀπομεμακρυσμένοι τοῦ θορύβου ἐκαθήμην εἰς τινα γωνίαν ἀναμένων μετὰ τῆς καρτερίας τῆς ἐκ τῆς ἀπελπισίας παραζούσης τὴν στιγμήν ἥτις ἤθελε δώσει τέλος εἰς τὰς ἠθικάς μου βασάνους. Τέλος βλέπω μητέρας τινὰς ὀδηγούσας τὰς τρυφεράς των θυγατέρας, καὶ τινὰς συζύγους τὰς κεκμηκυῖας συζύγους των. Αἱ τάξεις ἀραιοῦνται, τὰ κηρία καπνίζουσι, εἰς πολυέλεος σβέννυται, αἱ δροσεραὶ μορφαὶ μακραινόνται κάπως ἐκ τοῦ κόπου. Εἶνε καιρὸς ν' ἀναχωρήσῃ τις. Πλησιάζω εἰς τὴν Κλοτίλδην· εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἠδυνήθην νὰ τῇ ὁμιλήσω ἀφ' οὗτου εἰσήλθομεν εἰς τὸν κατατραμένον αὐτὸν χορόν.

— Θέλεις ν' ἀναχωρήσωμεν Κλοτίλδη; τῇ εἶπον.

— Τόσον ἐνωρίς;

Ἐνωρίς! Εἶνε τετάρτη ὥρα τῆς πρωίας. Ἐνωρίς! δὲν ἔβλεπε πόσον ὑπέφερον! Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ δὲν ἔριψε οὔτε ἐν βλέμμα εἰς ἐμέ, δὲν ἐσκέφθη ποσῶς δι' ἐμέ. . .

— Μάλιστα τόσον ἐνωρίς, τῇ εἶπον ψυχρῶς, εἶμαι κουρασμένος.

— Ἄς φύγωμεν, φίλε μου, εἶπε.

Ἡ Κλοτίλδη εἶχε βεβαίως ἐννοήσει τὴν ταραχὴν μου, δι' ὃ, ἀν καὶ μετὰ λύπη, ὑπήκουσε· λαμβάνει τὸ ἐπανωφόριόν της, τὸ φορεῖ, διαβλέπω ὅμως ἐν τῷ βλέμματι της ὅτι ἐσωτερικῶς διεμαρτύροτο κατὰ τῆς τυρκαίνιας μου . . . Ἀλλά, κατὰ κκῆν μου τύχην, ἡ μουσικὴ τίθεται ἐναντίον τῆς θελητέως μου· ἅμα τῇ ἐνάρξει αὐτῆς, οἱ χορευταὶ τρέχουν· τῆς συζύγου μου ἦτο ἀκόμη ὁ κύριος Τερσῶν· ἦλθον ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος περὶ τούτου.

— Πῶς! φεύγετε κυρία; εἶπεν ὁ Τερσῶν.

— Ναὶ δυστυχῶς, ἀποκρίνεται ἀφελῶς ἡ Κλοτίλδη.

— Ἄ! κύριε, μοὶ λέγει ὁ χορευτὴς μετὰ τινος μειδιάματος αὐτὸ εἶνε βραβυρότης! Ἐκπρός, κυρία μου, ἀκόμη μίαν *contredanse* πρέπει νὰ εὐτυχίσωμεν νὰ ἐνταφιάσωμεν ἡμεῖς τὸν ἀπονήσκοντα ἤδη χορόν.

Τότε ἡ Κλοτίλδη μοὶ ῥίπτει βλέμμα σχεδὸν ἰκετευτικόν. Πρὶν δὲ ἔτι ἐγὼ ἀποφραθῶ, ὁ κύριος Τερσῶν εἶχεν ἤδη ἐκβάλλει τὸ ἐπανωφόριον τῆς Κλοτίλδης. Κάθημα καὶ πάλιν ἀπελπὶς. Ἡ Κλοτίλδη ἡ πρὸ ὀλίγου κατηρῆς πρὸς ἐμέ, τώρα ὀμιλεῖ, γελαῖ, χορεύει. Εἶχε δίκαιον ὁ Δεβῶ . . . εἶμαι εὐτυχής!

Πλησίον μου κάθηται ἡ Κυρία Δαμιρῶ, ὠραία καὶ εὐχάριστος κυρία, μία δὲ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, διότι πρὸ τοῦ γάμου ἀποπειραθεῖς νὰ τὴν ἐρωτευθῶ, ἀπεκρούσθην σκληρῶς ὑπ' αὐτῆς. Περιέργον! Ἡ κυρία Δαμιρῶ μοὶ ἀποτείνει τώρα τὸν λόγον μετὰ ὕψους πλήρους γλυκύτητος· συνδιαλέγεται φιλικώτατα μετ' ἐμοῦ· μοὶ ἀναμιμνήσκει, μετὰ τῆς ἐπιτηδειότητος ἐκείνης ἥτις μόνον εἰς τὰς γυναικῆς ἀνήκει, τὰς ἀποκρουσθείσας ἄλλοτε προτάσεις μου· καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προχωρεῖ καὶ περαιτέρω . . . κάμνει δηλαδὴ αὐτὴ νέας προτάσεις . . . Πάντα ταῦτα μὲ ἐκπλήσσουν, σέπτομαι ὅτι μετὰ τοῦ κυρίου Δαμιρῶ μὲ συνδέει στενὴ φιλία, ὅτι ἤμεθα γείτονες, καὶ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι διαγωγὴ ἀνοίκειος. . . Ἐπὶ τέλους, αἱ σκέψεις μου μὲ φέρουν εἰς τὴν Κλοτίλδην· προσπαθῶ νὰ ἐνθυμηθῶ ἀν ἔχω καὶ ἐγὼ φίλον τινα ἐκ τῶν γειτόνων μου. . . Ἄ! ἀναφρονῶ, βεβαίως ἀπατῶμαι ὑπὸ τῆς συζύγου μου! ἀλλὰ βλέπετε πῶς ἀντανაკλαῖ εἰς πάντα ἡ ταράττουσα ἡμᾶς ἰδέα. . . .

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΧΟΡΟΝ

— Τέλος καὶ ἡ *contredanse*, καὶ ὁ χορὸς καὶ τὰ πάντα ἐτελείωσαν, τοῦλάχιστον διὰ τὴν Κλοτίλδην καὶ ἐμέ. Καὶ αὕτη μὲν ἐντός ἀμάξης διευθύνεται πρὸς τὴν οἰκίαν μας, ἐγὼ δὲ περιτετυλιγμένος καλῶς μὲ τὸ ἐτανωφόριόν μου τὴν ἀκολουθῶ πεζῆ. Αἱ ὄχληραι σκέψεις δὲν κατέπυξαν εἰσέτι, ἐνώπιόν μου παρουσιάζεται ἡ εἰκὼν τοῦ κατηραμένου ἐκείνου χοροῦ καθ' ὃν τόσον ὑπέφερον, ὃ ἦχος τοῦ βάλς βομβεῖ ἀκόμη εἰς τὸ οὖς μου· βλέπω τὴν Κλοτίλδην καὶ τὸν Αἰονάρδον νὰ διέρχονται, νὰ περιστρέφονται ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἐνῶ ἐβάδιζον κατεχόμενος ὑπὸ τοιούτων σκέψεων, ἀκούω ὀπισθέν μου τινὰ τρέχοντα καὶ ἄλλοντα ζωηρῶς· νέος τις διέρχεται τρετίζων στροφὴν τινα τῆς τελευταίας *contredanse*· βαδίζων δὲ μετὰ βίαις ἐπὶ τοῦ βορβοροῦ μὲ ἐπιτίλισε, διελθὼν, ἐκ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἐγένετο ἄφικτος; Τὸν ἀνεγνώρισα ἐν τούτοις.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ εὗρον τὴν Κλοτίλδην ἐξηπλωμένην εἰς τι κάθισμα, ὠχρὰν, κεκηκυῖαν, κατηφῆ· αἴφνης ἰδοῦσα ἐμὲ εἰσελθόντα ἐκβάλλει γέλωτα . . .

— Τί ἔχεις; τῆ εἶπον.

— Ἴδὲ πῶς εἶσαι, μοὶ εἶπε, δεικνύουσα τὸν βόρβορον ὑφ' οὗ ἤμην κεκαλυμμένος; . . . Ἐὰν ὁ κύριος Τερσῶν δὲν ἐλάμβανε τὴν καλωτόνην νὰ μοὶ φέρῃ μίαν ἄμαξιν, θὰ ἐγενόμην καὶ ἐγὼ οὕτως.

Πραγματικῶς, ἐγὼ δὲν ἐσκέφθην ποσῶς νὰ ζητήσω ἄμαξιν, καὶ ἐκείνη ἐπροτίμησε νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κύριον Τερσῶν παρὰ ἀπὸ ἐμέ.

Ἡ Κλοτίλδη κατακλίνεται καὶ ἀποκοιμᾶται· ἐνῶ ἐγὼ ποσῶς· καί, ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, κατασκοπεύω τὰ ὄνειρά της. . . . Ἄλλ' ὁ ὕπνος της ἦτο ἥσυχος. Τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξῆλθον τῆς οἰκίας τὴν ἀφῆκα κοιμημένην, ἐπιστρέψας δὲ περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν εὗρον εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον.

— Ἄκουσε, φίλε μου, μοὶ εἶπεν μόλις εἰσῆλθον, πόσον ὠραῖον

εἶνε αὐτὸ τὸ βάλς· ἐγὼ, ἥτις συνήθως δὲν δύναμαι νὰ παίξω τίποτε χωρὶς βιβλίον, τὸ ἐνθυμούμαι ἀπ' ἕξω.

Καὶ μοῦ ἔπαιξε τὸ βάλς τῆς προτεραιᾶς ἐσπέρας. Ἐνῶ τὸ ἔπαιζε τὴν παρετήρουν, ἦτο ὠχρά, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς τεθαμβωμένοι· μοῦ ἐφάνη σχεδὸν ἄσχημος.

— Αὐτὸ τὸ βάλς μὲ ἐνοχλεῖ, τῇ εἶπον μετὰ τινος ὀργῆς· μὲ δυσαρρεστεῖ, παῦσε το.

Μὲ ἠτένισε ἔκθαμβος καὶ ἐστάθη χωρὶς νὰ προφέρῃ οὐδὲ λέξιν. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐνῶ ἴστατο πλησίον τοῦ παραθύρου βλέπουσα τοὺς ἕξωθεν διερχομένους, τὴν εἶδον κλίνουσαν τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ μειδιάματος χαιρετῶσαν. Τὴν ἐρωτῶ ποῖον ἔχαιρέτησε.

— Οὐδένα, ἀπεκρίθη, ἐρυθριῶσα.

Ἐγείρομαι, παρατηρῶ, καὶ δὲν βλέπω εἰς τὴν ὁδὸν ἄλλον. . . . εἰμὴ τὸν κύριον Τερζῶν!!

Σεπτέμβριος τοῦ 1883.

Φ.

